

VECKOBLADET 20

UTGIVET AV VPK OCH KU I LUND

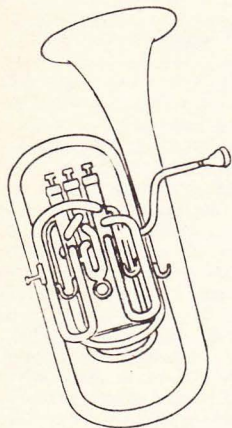
Utkommer fredagar 1983 9:e årg

Lösnummerpris 1:50

Fredagen den 3 juni

Tolvskillingsmusik

Lunds kommunistiska blåsorkester är ambitiös. I måndags premiärspelade man ett ganska så avancerat stycke inför ett entusiastiskt auditorium på Arkivmuseét. Kurt Weills "Liten tolvskillingsmusik" har visserligen en anspråkslös

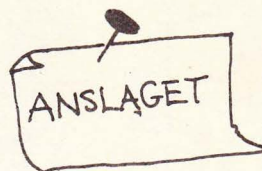
titel, men det är inte alls fråga om något litet potpurri ur Tolvskillingsoperan utan ett rätt självständigt verk, även om Weill utgått från flera av de kända numren ur musiken till den stora Brecht-suceñ. Weill skrev den här sviten ganska snart efter premiären 1928, och många har undrat varför. Min förklaring är att Tolvskillingsoperan ju i inte är någon opera utan ett teaterstycke

för skådespelare i första hand och inte sångare. Weill visste med sig, att det var mycket bra musik han åstadkommit till stycket och fruktade, att den skulle komma bort i sammanhanget. Så han skyndade sig att göra ett rejält konsertstycke av musiken och fick det också uruppfört i Berlin under ledning av en så tungviktig dirigent som Otto Klemperer. Men sen gick det det ju inte alls som Weill befarat, hans skådespelsmusik blev omåttligt populär som sådan, och den här sviten behövdes helt enkelt inte och glömdes också snart bort. Först långt efter Weills död har den upptäckts på nytt och spelats en del, och med sina ofta kyliga nästan kusligt suggestiva klanger är det här, just som väl Weill tänkt sig, ett stycke som har ett avsevärt självständigt musikaliskt värde.

Angenäma livet

Maria Sundqvist har övat hårt med blåsorkestern och utan den musikaliska trygghet hon förmedlar till sina med-

Forts s 2

VI BEKLAGAR VERKLIGEN VB:s utseende och alla orättade fel. Vår composer gick sönder sent på kvällen.

Red

Lördagen den 28 maj

Full farbror vinglar över Märtenstorget tant passerar med rynkad näsa, men det är ingen full farbror – det är en clown!

Påverkad farbror tittar på clownen applåderar belevat, insiktsfull (i Lund finns experter på allt). Hund med svullen nos njuter togets alla dofter, svänger svansen rytmiskt när swingbandet spelar. Den kände ekonomiprofessorn stannar, glömmer för ett ögonblick världens affärer. På taket djärva clownen i svart och vitt, en med mask som fantomen. Frälsis, Guds egna clownen, hänger med i galoppen och utanför Domus har gatuteatern börjat spela: "Inträde endast 1 miljon kronor".

Ja, Kulturmejeriet tar form redan här bland säljare, flanörer och stackare på bänken.

Mjau

Vårpromenad i ny regi

FÖRSOMMARVANDRING TILL DALBY

LÖRDAGEN DEN 4 JUNI

För barn och vuxna. Vi samlas kl 10 vid linje 3:s ändhållplats på Linero.

Arr:Vpk Lunds Pionjärer

Eftersom Vänsterns vårpromenad inte blir av i år rekommenderar vi ovanstående vandring.

Lunds vandharsektion

Kvinnjobb försvinner överallt. Det känner vi till. Den offentliga sektorn är kvinnornas arbetsplats mer än männens. Sjuksköterskor, vårdbiträden, kontorister, daghemspersonal, alla är kvinnor. Samtidigt som kvinnornas möjligheter att arbeta beskärs mer och mer i det kapitalistiska samhället, är också kvinnornas rätt till arbete på väg att försvinna. Det är kanske inte lika lätt att lägga märke till. Men det är inte svårt som talas och sägs och skrivs i tidningarna när arbeten försvinner. När mansjobb ska dras in på Liber blir det ett himla liv. Men när kommunens barnsamariter är på väg att få kicken sker det nästan i smyg. Då är det i stället samhällets service som står i centrum för intresset.

Ingen intresserar sig för vad de bortrationaliserade kvinnorna ska försörja sig med.

Så rationaliseras kvinnojobb efter kvinnojobb bort i tysthet, i de flesta fall utan andra reflexioner än oro för hur samhällets service härnäst ska fungera. Bakom ligger denna värdering, som gör sig allt bredare i socialdemokraternas och borgarnas Sverige: Kvinnor har egentligen inte rätt till arbete. I alla fall inte om det finns män som saknar jobb.

Borgarna i Lund vill dra in alla barnsamariter utom två. Det finns möjlighet att ta ledigt med betalning från försäkringskassan i två månader per år, säger borgarna. Det ska utnyttjas. Förslaget berövar inte bara ett antal kvinnor deras jobb. Det är också djupt reaktionärt och kvinnofientligt. Ensamstående drabbas värst. Men även andra kvinnor kommer att stanna hemma hos sjuka barn. För hur många pappor anser att deras jobb är mindre viktigt än mammans så att de anser sig kunna stanna hemma? Pressen på kvinnorna ökar. Det blir svårare för kvinnor att förvärvsarbeta med gott samvete.

Det blir naturligtvis också svårare för kvinnor att få tag i jobb överhuvudtaget. Vilken arbetsgivare vill anställa en människa som kan bli hemma upp till 60 dagar om året?

I Lund välkomnar borgare och socialdemokrater Nils Hörjels forskarby. Tusentals jobb utlovas. Vad det egentligen rör sig om är att forskarbyn ska dra till sig i huvudsak manliga forskare från andra delar av landet. Kvinnor existerar knappast i den glättade borschyr som universitetet och näringslivet sprider om forskarbyn. Kvinnorna finns inte med i den optimistiska framtidsvisionen. Fast det är kanske underförstått att åtminstone kvinnor kan få jobb som serveringspersonal i fikapauserna.

Vi i VPK kan aldrig acceptera att kvinnor inte har samma rätt till jobb som männen. Vi finner oss inte i att kvinnor blir osynliggjorda. Vi måste protestera mot den utvecklingen. Hela tiden och i alla sammanhang.

Det är väl svårt att tro, men tidvis var det svårt att överrösta rasslet från kameraslutarna i början av Per Gahrtons disputation i sal MA 4 i tisdags.

Jag tror inte att han var missnöjd med det och säkert heller inte hans handledare Joachim Israel. Vi var alltså där, sociologerna och statsvetarna förstås, de halvgamla folktopisterna som får sin byk tvättad i offentligheten, de nya miljöpartisterna som kunde kolla in och backa upp en av sina gurus, och så vi andra som fått upp den där lätta vittringen av skandal som gör en formell akademisk rit till en publiksuccé.

Också vi som inte är i branschen kunde nog förstå att avhandlingen byggde på ett skakigt material och hade stora metodiska brister. Huruvida avhandlingen borde godkännas eller ej finns det ingen anledning att diskutera här. En lekmanasynpunkt är möjligen att man saknade en diskussion i frågan om det djärva ämnesvalet och

friskheten i hypoteser och angreppssätt kunde balansera de nämnda bristerna. Nu blev det i stället en överkill när det gällde metodiken.

Grodperspektiv

Fakultetens opponent Edmund Dahlström började med att åberopa sin allmänt erkända radikalitet och sin ovilja mot att anses höra hemma i en högerbur. Jovisst, professorn har säkert utomordentligt upplysta utgångspunkter, men det var slående hur han i varje fråga som närmade sig politikens realiteter försvarade etablissemangets vanor och intressen. »Grodperspektiv» var han mest använda omdöme och det lät inte bra. Ingen, radikala professorer i sociologi icke undantagna, kan undgå att deformeras av sin sociala och klassmässiga roll, kan man tänka. Annars hade han naturligtvis rätt när han placerade in Gahrtons arbete i dess socialpsykologiska sammanhang och effektivast när han pekade på

Gahrtons nästan oreflekterade individualism. Tanken att politik är något som man arbetar med i ett kollektiv och att den enskilde riksdagsmannens största möjligheter ligger i användandet av sitt parti tycktes inte särskilt väl förankrad hos Gahrton.

Extraopponenterna tillförde inte disputationen särskilt mycket. Daniel Tarschys försökte ärrädda folkpartiet på några punkter och Jörn Svensson smågnatade med metodiken. Vi var nog flera som blev lite besvikna på Jörn. Även om man är klar över de akademiska villkoren, hade man nog hoppats att han om någon skulle anlägga ett lite större politiskt perspektiv, men det uteblev alltså. Och inte ett ord hade han att säga om Gahrtons hypotes att han iakttagelser var relevanta också för andra partier. Nog skulle Jörn kunna ha ett och annat att berätta.

Reflektion

Trogen mina erfarenheter gick jag ifrån det hela reflekterande över kommunalpolitiken. Gahrton menar att den nyvalde riksdagsmannen som anländer motiverad av politiska drivkrafter efter hand ersätter dessa med ekonomiska och sociala belöningar. Den som har sett Lunds kommunalpolitik några år kan inte undgå att generalisera till denna lägre nivå. Jag har inte avhandlingen tillgänglig när jag skriver detta, men jag tror att Gahrton i sin inledning beskriver det pinsamma kaos som uppträder i folkpartiet när socialdemokraterna formulerar en motion i en fråga som exakt bygger på folkpartiets egna kända krav. Jag var på kommunfullmäktiges sammanträde i förra veckan och såg vad som hände när man behandlade en vpk-motion som ville ta bort det tjugotal parkeringsplatser som finns utanför Domus. Socialdemokraterna har pratat om Märtenstorget i tio år och har i två nummer av sin tidning Lundademokraten sagt exakt detsamma som vpk, men avslag nu motionen tillsammans med borgarna och det är dessvärre inget unikt. Vad är det som får så många politiker att förnedra sig själva, vad är det som gör så mycket av den formella politiken till en fars och är det så underligt om många hederliga människor vänder sig bort från detta? Och vad kan göras för att ta vara på de mänskliga resurser som så ofta ligger där outnyttjade? Jag tror att det behöver ställas ett antal sådana naiva frågor, kanske också i vetenskapliga avhandlingar.

Sten H.

Forts. fr s 1

musikanter skulle det här företaget knappast ha rotts i land. Fast, även om spelet på Arkiv-museét var väl så angenämt att lyssna till, så finns det förstås mycket att putsa på. Inte minst av psykologiska skäl: när samtliga musiker börjar

känna, att det här gar bra, det här kan jag, kommer det att låta ännu mycket bättre. Det hördes nämligen i måndags, hur musiken genast började blomma, när folket i orkestern slappnade av och började lyssna mer till den musik de spelade, inte bara koncentrerade sig på att klara av "det

där svåra stället". Och kapaciteten finns. Den sats som de kommunistiska blåskamraterna klarade av allra bäst var annars den som bygger på balladen om det angenäma livet - hur man nu ska tolka den saken!

Lennart Bromander

Maria och blåsorkestern

Lunds Kommunistiska Blåsorkester har en dirigent som är som en svängande fe med sitt spö. Hon heter Maria Sundqvist och är dirigent sen två år. Orkestern själv är tio år till nästa sommar. Det är den äldsta av landets fyra kommunistiska blåsorkester och har en kärna på 20–25 medlemmar.

Hur vanligt är det att en blåsorkester spelar musik som Tolvskillingsoperan?

– Det är ganska unikt!

– Blåsorkesterarna har sitt ursprung i 1880-talets brunnsorkestrar, som patronerna understödde för att hålla arbetarna på humör. Efter detta mönster bildade sen den frireligiösa rörelsen blåsorkestrar och sen den socialistiska. Det blev kampsånger med enkel musik för att trumma in ett budskap. Det är musik att använda på appellmöten och demonstrationer. Internationalen är ett känt exempel.

– I kampsången, bruksarrangemanget, är ordet viktigt och musiken underordnad detta. Jag har velat gå ett steg vidare och utveckla musikens eget språk. Jag ville ta fram särarten i en amatörorkester och använda den som en resurs som tillför ett musikstycke något nytt. Jämfört med de professionella symfoniorkestrarna är det lätt att bara bli några som spelar allting lite sämre. Men Kurt Weills klanger i Tolvskillingsoperan är sådana att de tål att det blir lite fel ibland.

Tolvskillingsoperan

– Det är svårt att spela Tolvskillingsoperan. Den traditionella kampsången har bara en melodi, men i Kurt Weills musik kan tre parallella stämmor vara lika viktiga. Det kan låta enkelt, men svåra intervall visar att han är klassiskt, expressionistiskt skolad. Man kan lyssna många gånger och upptäcka något nytt, till skillnad från när det gäller kampsången som har sitt värde i att man känner igen den vid särskilda tillfällen.

– Under arbetet med Tolvskillingsoperan har många spelat på toppen av sin förmåga. Det är underbart när de börjar känna något mer än att de bara spelar rätt! Först sa flera att det var för svårt, men efter en helg i början av året där jag spelade igenom den föll alla för att öva in något alldeles nytt. Konserten i måndags var höjdpunkten på ett års arbete. Det var ur-uppförande till den gatumusik som är avsikten med arbetet.

Hur arbetar ni i blåsorkestern?

– Organisatoriskt har vi en styrelse och en programkommitte' och träffas en gång i veckan för att öva och diskutera. Varje sommar träffar vi de kommunistiska blåsorkestrarna i Malmö, Norrköping och Stockholm för att utbyta erfarenheter. I år är vi i Norrköping.

– Sen den förste januari är gatumusiken fri och jag har litet för ögonen en kommunistisk blåsorkester i Amsterdam, som förutom att göra gatumusik också komponerar. Men närmast tar vi det lungt och njuter med lätta låtar efter den anspänning det var att lära in Tolvskillingsoperan. I övrigt kommer vi att fortsätta spela på appellmöten och på går-

Maria har gått i kommunal musikskola och har utbildning som dramapedagog och träblåsarpedagog. Hon har erfarenhet av fyra års ledning av kommunistiska blåsorkestern i Stockholm. Sen Maria kom till Lund har hon förutom engagemang i blåsorkestern frilansat med teater och privata elever men också haft anställning som lärare på KV och Kommunala musikskolan i Hässleholm.

dar och i demonstrationer. Bruksmusiken är vår bas.

– Vi är en amatörorkester och måste hela tiden sörga för nyrekryteringen, men vi kan knappast ta in nya medlemmar precis när som helst. För en mjuk inskolning har vi planer på att knyta en nybörjarsamling till orkestern. Och vi kan förmedla kontakter till lärare på olika instrument.

Hur går det till att dirigera?

– Genom mig skall alla under en spelning komma i kontakt med varandra. Det kräver stark koncentration.

– Jag slår takten, anger nyanser i tonstrukturen och markerar när ett visst instrument skall komma in efter en paus och för musikerna gäller det att vara tillräckligt säkra för att kunna släppa blickarna från instrumentet och följa taktspinnen:

*Den som ej hör musiken
i sitt bröst
och inte rörs av mjuka
toners samklang
av honom svek och list
och rån kan väntas:
hans andes verksamhet är
stum som natten
hans lustar mörka är som
Erebos.*

*Tro ingen sådan man – men
hör musiken!*

*(Ur Köpmannen i Venedig
av W. Shakespeare)*

KG

Positivt om TV

Det håller på att bli en fin tradition att läsarna kritiskt granskar VB:s ledare. Det tyder på att ledarskribenterna verkligen lyckas popularisera tendenser inom Vpk som inte alltid har sina givna anhängare inom VB:s läsekrets.

Förra veckans ledare gav uttryck åt en öppen ovilja mot TV-tittande och i synnerhet av ett sådant som kan bli följden av kabel-TV i Lunds kommun. Om kabel-TV ska här inte ordas, kanske är det inget att satsa på (men måhända skulle ändå lokala program kunna stimulera hembyggsintresset). Nej vad jag skulle vilja invända emot är ledarens synnerligen onyanserade sätt att se på TV. Hjärnan bakom ledaren tycks anse att rörliga bilder leder till fördumning och inaktivitet helt automatiskt. Innehållet betyder ingenting, mediet är allt, tycks hjärnan mena. Men det är en gammal rostig teori som var fel redan från början. TV har ett klart bildande inflytande och ger lustfylld avkoppling bara man lär sig välja rätt program. De tre kanaier som vi skåningar har tillgång till gör det möjligt att komponera en lämplig menu på kvällskvisten.

Ålderdomligt synsätt

Om ledarskribenten levtt på 1500-talet hade han väl klagat över att tryckerikonsten skulle leda till andlig utarmning och beklämande inaktivitet bland annars så flitiga bönder. Men resultatet blev ju istället reformationen och ett nytt produktionsätt.

Inte skulle vietnamrörelsen, kärnkraftsdebatten och nu freds-rörelsen utvecklas så snabbt och världsomfattande om inte TV funnits? Mänskligheten i stort hade missat VM i fotboll, mupparna och en massa bra dokumentärprogram från BBC.

Nu har ledarskribenten ett dräpande argument, att antalet blåsorkestrar minskat i Trondheim sedan TV infördes, men ta då körverksamheten i Sverige: antalet sjungande lär hålla sig omkring en kvarts miljon. I Lund lär det finnas över 100 källarband, det är ett annat exempel på att TV knappast tagit kål på musikalivet. Sverige är fullt med biodlare, jägare, hockeyspelare, socialdemokrater, bingoaktivister, stic-kare, frimärksamlare osv. Den stilla stunden framför TV:n kan nog behövas så att en eller annan idé av nytt slag smyger sig på den rastlöse svenske ekorren.

"Karl Anka"

Har du flyttat?

Skicka hela adressdelen med din gamla adress till Veckobladet
Bredgatan 28, 222 21 Lund. Min nya adress är:

Adress:

Postnummer. Postadress

Ljugarbänken

Vi frågar några kända kommunalpolitiker: Nä, blir det aldrig något musikhus i Gamla Mejeriet?

Lennart Ryde (m)

- Nej, jag säger som Rivar-Rune: Bort med det bara. Vem vet om det inte i sin tid kan bli ett parkeringshus där.

Birger Rehn (s)

- Nja, vi kan ju inte rösta med vpk och mp, det får bli en liten seg utredning. He, he...

Nils Arne Andersson (c)

- Icke, oväsendet bör spridas ut på stadens skolor.

Ebba Lyttkens (fp):
(per telefon)

- Vi får ju inte vara hur liberala som helst. Kan verkligen ungdomen ta detta ansvar?

Man hankar sig fram

Det var ett tag sedan VB rapporterade om hur det går för Vpk:s två korplag i fotboll. Som bekant har bägge lagen smått sensationellt lyckats avancera till division 1. Nä, våren har väl inte varit så där lysande trots ett idogt inomhustränande under vinterhalvåret.

Vpk 1 har hittills bara tagit 2 poäng på sju matcher och ligger näst sist i tabellen. Å andra sidan har ju laget bjudit bra motstånd och i de flesta fall förlorat med uddamål (bl a i derbyt mot Vpk 2). Laget har spelat alldeles för offensivt och misskött det bakre försvaret. Nu när rättelse har skett får vi se om det ljusnar.

För Vpk2 har det gått betydligt bättre. Laget har plockat 9 poäng av 14 möjliga. Det innebär att man ännu har chansen att upprepa seriesegeren från förra året. Tyvärr förekommer skador i laget

och ett par spelare är bortresta, och det gör att sammankallanden ibland har svårt att få ihop till ett fullt lag. Sammankallande ja, det är så att bägge lagen kör med roterande ledarskap, för tillfället sköter Jan "Masse" Eriksson 1:an och Tomas Peterson 2:an.

Tyvärr händer det att korp-fotbollen ibland kan bli väl hård. Theanders heter ett lag som inte skyr hårda tacklingar, så pass hårda att motståndarna ofta får linna ut från plan. För att demonstrera mot denna typ av fotboll och för att slippa skador har Vpk 2 beslutat vidta den drastiska åtgärden att man lämnar walkover till returmatchen.

Slutligen kan meddelas att Vpk:s nybörjarlag i badminton vunnit div 7 och avancerat två snäpp till div 5. Borde vi förresten inte kunna ställa upp fler lag i badminton?

FH

SKV:s årsmöte

Visst var det svårt att lämna Mårtens-torget på lördagen den 28 maj, där fina små och stora Mumin-troll vandrade runt livs levande på musik och gatuteater-festen. Men årsmöte är årsmöte: SKV-Svenska Kvinnors Vänsterförbund.

Verksamheten i form av bl a studiecirkel (Liljeströms, Det erotiska kriget), en rad välbesökta offentliga möten - med Maria Bergom-Larsson, Hjordis Lewin, resp Birgitta Jarup samt "Lundakvinnor för fred" på Konsthallen utvärderades. Ny styrelse valdes, omvaldes är rätta ordet. Ny kassör blev dock Margareta Sievert. Som också

ledde sångerna som avslutade mötet, men flera timmar senare. Och då hade en SKV-are berättat om sina böcker, nämligen Mary Andersson. Och hon berättade så mycket och så medryckande om Maria från Borstahusen, om asbestarbetarnas villkor, arbetarklassens villkor öh, om sitt eget liv och författarskap, om orättvisor i klass-samhället mm. Vi kommer att kunna läsa bl a om de senare i en kommande skildring från 40-talet, från ett Sverige i krigets närhet, som enl författaren blir en fredsbok. Hon slutade med att läsa några sidor ur den.

KL

VB RÄTTAR

Musikanten på baksidan av förra VB heter Gösta Petersen och är i n t e med i blåsorkestern, vilket vi beklagar.

VB-red

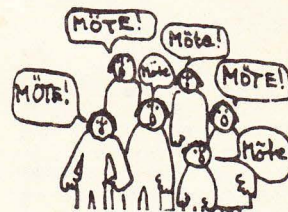
BOSTAD SÖKES

1:a, 2:a el del i kollektiv fr 1.9 (ev tidigare), ca 10 mån framåt.

Ola Hagring

08-620945 (hem)

08-7861373 (arb)

BLÅSORKESTERN Rep på Palaestra sön kl 19 inför Kalmar-spelningen.

KOMPOL har möte måndagen 6 juni 19.30 på partilokalen. Obs! Sep kvinnomöte 20 på partilokalen.

Redaktion: Finn Hagberg, Kristina Lanthén, Anders Emilson

Kontaktredaktörer nästa nr: Finn Hagberg, 129098, Lars Nilsson, 149614